

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	AZLL105, Azərbaycan ədəbiyyatı, 3 kredit, 6 AKTS	
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2025/2026-cı tədris ilinin yaz semestri	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	fil.ü.f.d.Mədinə Karahan	
	E-mail	medina.karahan@gmail.com	
	Telefon		
	Mühazirə otağı /Cədvəl		
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılmış vaxtda	
Prerekvizitlər	Yoxdur		
Tədris dili	Azərbaycan dili		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	1. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi: 6 cildə. I c (Ən qədim zamanlardan XIV əsrə qədər). -B: “Elm”Azərb. M. Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu nəşri. 2004. - 706 s. 2. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi: 6 cildə. II cild. (XIV – XVII əsrlər)- B.: “Elm” AMEA Nizami adına Ədəb İnstitutu nəşri. 2004. – 706 s. 3. Cəfərov N. Klassiklərdən müasirlərə. B., “Çaşıoğlu” 2004 272 s. 4. Əhmədov B. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. B. 2012. 5. Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər. B.,“Elm” 2002 740 s. 6. Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı. -B., 2017, 552 s. 7. Nəbiyev A. Azərbaycan xalq ədəbiyyatı.-B., 2009. 8. www.anl.az. Milli kitabxana 9. https://klv.az/ Xəzər Universitetinin ədəbiyyat saytı 10. Www.kultaz.com Mədəniyyət və ədəbiyyat portalı 11. www.lit.az. Ədəbiyyat saytı 12. www.kitabxana.net. Elektron kitabxana 13. https://senet.az/ Mədəniyyət və ədəbiyyat portalı 14. www.azmif.net. Ədəbiyyatımızın ilkin qaynaqları haq. 15. www.azeribooks.aznet.org. – Azərbaycan şair və yazıçıların əsərləri. 16. www.alatoran.org. Azad Yazarlar Ocağının saytı və eyni adlı dərginin e – variantı.		
Tədris metodları	Mühazirə	+	
	Qrup müzakirəsi	+	
	Praktiki tapşırıqlar	+	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix / son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı	aprel 2026	30
	Fəallıq	may 2026	5
	Quiz	mart 2026	5
	Quiz	aprel 2026	5
	Layihə	may 2026	10
	Davamiyyət	may 2026	5
	Final imtahanı	iyun 2026	40
	Yekun		100
Kursun təsviri	Azərbaycan ədəbiyyatı kursunda ən qədim dövrlərdən başlamış müasir dövrə qədər Azərbaycan ədəbiyyatının tarixi inkişaf mərhələləri öyrənilir, zəngin mədəni		

	irsimizin formalaşmasında mühüm yeri olan ədiblərin, görkəmli şair və yazıçıların həyat və yaradıcılığı və onların irsinə aid bir sıra dəyərli ədəbi əsərlər təhlil olunur.		
Kursun məqsədləri	Azərbaycan ədəbiyyatı kursunun tədrisində məqsəd Azərbaycan ədəbiyyatını tələbələrə sevdirmək, tələbələrin qədim və zəngin ədəbiyyat tariximiz haqqında bilgilərini dərinləşdirmək, tələbələri ən qədim dövrlərdən başlamış müasir dövrə qədər Azərbaycan ədəbiyyatının tarixi inkişaf mərhələləri ilə tanış etdirməkdir. Tələbələr Azərbaycan ədəbiyyatı ilə Azərbaycan tarixi, mədəniyyəti və incəsənəti ilə əlaqəli şəkildə tanış olacaqlar. Şair və yazıçıların yaradıcılığına aid mühüm ədəbi nümunələrlə tanış olan tələbələr bədii əsər təhlili, əsərin ideyasının müəyyənləşdirilməsi, mövzu ilə əlaqədar müzakirələr aparmağı və sərbəst mühakimə yürütməyi öyrənəcəklər. Tələbələr öz mülahizə və mühakimələrini bildirmək üçün mətn tərtib etməyi, fikirlərini bədii əsərdən gətirilmiş nümunələrlə qüvvətləndirməyi öyrənəcəklər. Fənnin tədrisində qarşıya qoyulan məqsədlərdən biri də tələbələrdə bədii-estetik zövq formalaşdırmaqdır.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Azərbaycan ədəbiyyatı fənnini öyrənərkən aşağıdakı nəticələr əldə olunur: 1. Tələbələr ədəbi-bədii nümunələri təhlil edə, əsərin əsas ideyasını müəyyənləşdirə bilirlər; 2. Tələbələr bədii əsərləri mövzu və ideya baxımından müqayisə edə, əsərin aktuallığını qiymətləndirə bilirlər; 3. Tələbələrdə bədii-estetik zövq formalaşır; 4. Müasir ədəbi prosesi hərtərəfli öyrənmək və təhlil etmək bacarığı əldə olunur; 5. Tələbələr yazılı və şifahi şəkildə mətn tərtib edib öz mülahizə və mühakimələrini bildirməyi bacarır, fikirlərini bədii əsərdən gətirilmiş nümunələrlə qüvvətləndirə bilir.		
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallıq. Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə iştirakına, mətn təhlilində göstərdiyi fəallığa, semestr boyu hazırladıqları təqdimatlara (prezentasiya), əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə veriləcəkdir. Tələbələr həm mühazirələrdə öz qeydlərini yazmalı, həm də dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlardan əldə etdikləri məlumatları qeyd etməlidirlər. Hər bir tələbə semestr ərzində bir mövzu haqqında prezentasiya hazırlamalıdır. Davamiyyət. Üzürsüz buraxılan 2 dərs üçün 1 bal çıxılacaq. Quiz. Quizlər test və klassik formada verilir. 5 bal ilə qiymətləndiriləcək. Aralıq və final imtahanlarından əvvəl keçirilir. Layihə. Elçin. “Ölüm hökmü” əsəri. Əsər semestrin əvvəli oxumaq üçün tələbələrə veriləcək. Əsərin bir dərs (90 dəqiqə) müzakirəsi nəzərdə tutulub və tələbələrin qrup şəklində hazırladığı bu layihə 10 bal ilə qiymətləndiriləcək. Tələbələrin tədqiqat, təqdimat, rollu oyun bacarıqları, video layihələri və s. kimi fəaliyyətləri nəzərə alınacaq. İmtahan haqqında 1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və final imtahanlarının hər ikisində suallar test və açıq formada verilir. 4. Final imtahanında suallar aralıq imtahanından sonra keçilmiş materialların əsasında tərtib olunur.		
Cədvəl			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik / Tapşırıqlar

1		Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı 1. “Kitabi-Dədə Qorqud” (“Qazan xanın evinin yağmalandığı boyu”) 2. “Koroğlu” (“Alı kişi”)	1.Kitabi Dədə Qorqud. Öndər nəşriyyat. Bakı, 2004 2.Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. 6 cildə. I c. Bakı, ,2009 s.398-463
2		Orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatının inkişaf istiqamətləri. 1. N.Gəncəvi “Xəmsə” (ümumi məlumat) “İsgəndərnamə” poemasından bir parça “Əyri dolanmaqla yoxdur işimiz”, “Sənsiz” qəzəli Azərbaycan ədəbiyyatında fəlsəfi lirika. 2. Nəsimi fəlsəfi lirikanın banisi kimi “Etməgil”, “Tələb eylə” qəzəllərinin təhlili	1.Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. 6 cildə. III c.Bakı, 2009 s 194-206 2.Cəfərov N. Klassiklərdən müasirlərə. B., Çəşoğlu, 2004 s.41-78 3. Nizami Gəncəvi. İsgəndərnamə. Səh. 180-181. 4. Babayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (XIII-XVIII əsrlər) Dərslik. Bakı, “Elm və təhsil” 2014. 79-137s. 259s., 433-439s., 452-544s.
3		1. Füzuli yaradıcılığı. “Məndə Məcnundan füzun” qəzəlinin təhlili 2. Ş.İ.Xətayi yaradıcılığı. “Söz” və “Kərəm eylə” gəraylısının təhlili.	1. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. 6 cildə. III c. Bakı, 2009 s. 385-444. 3. Xətai. Əsərləri. Bakı. Səh.348-349. 4.. M.Füzuli. Əsərləri. 6 cildə, II cild. Səh.123.
4		Azərbaycan ədəbiyyatında realizm mərhələsi 1. M.P.Vaqif yaradıcılığı . “Sevdiyim ləblərin yaquta bənzər” qoşmasının təhlili Maarifçi-realizm mərhələsi. 2. M.F.Axundzadə maarifçi-realist sənətkar kimi. Komediyları.	1.Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. 6 cildə, IIIc. Bakı, 2009 s. 385-444 2.Babayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (XIII- XVIII əsrlər) Dərslik. Bakı. “Elm və təhsil” 2014, 79-137s., 259s., 433-439s., 452-544s. 3. M.P.Vaqif. Əsərləri. Elm və təhsil, Səh.110.
5		1. “Hekayəti Müsyo Jordan və Dərviş Məstəli şah” əsərinin təhlili XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbiyyatı. 2. C. Məmmədquluzadənin bədii nəsr və dramaturgiyası. “Usta Zeynal” hekayəsinin təhlili	1. Babayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi (XIII- XVIII əsrlər) Dərslik. Bakı. “Elm və təhsil” 2014, s.713-733 2. Cəfərov N. Klassiklərdən müasirlərə. B., Çəşoğlu. 2004, s. 141 3. M.F.Axundov. Bədii və ədəbi-tənqidi əsərləri. Bakı,2003, Səh.41-61.
6		1. “Anamın kitabı” əsərində milli birlik 2. M.Ə.Sabir. “Hophopnamə”dən seçmələr “Ürəfa marşı”, “Neylərdin İlahi?!”	1.Məmmədquluzadə C. Seçilmiş əsərləri. 6 cildə. Bakı, 2004, 139-150s. 169-171s. 232-234s. 277-281s. 2.Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər. B., Elm 2002 s.284-381 3. www.sabir-turkce.blogspot.com M.Ə.Sabir haqqında müxtəlif yazıların yer aldığı sayt

7		Azərbaycan ədəbiyyatında romantizm mərhələsi: tipoloji xüsusiyyətləri. 1. H.Cavidin həyat və yaradıcılığı. “Mənim tanrım” şeiri 2. “Topal Teymur” əsəri.	1. www.cavid.qen.az H.Cavidin həyat və yaradıcılığı haq. Sayt 2. www.huseyncavid.com H.Cavidin ev muzeyi
8		1.C.Cabbarlının yaradıcılığı “Aydın” faciəsi Aralıq imtahanı.	1. www.cafarcabbarli.org C.Cabbarlının həyat və yaradıcılığı haqqında sayt 2. Cəfər Cabbarlı. Əsərləri. Səh. 196. http://anl.az/el/c/cc-e2.pdf
9		Cümhuriyyət dövründə Azərbaycan ədəbiyyatı 1. Ə.Hüseynzadənin poeziyası. “Hali-vətən” şeirinin təhlili M.Ə.Rəsulzadənin poeziyası. “Mayıs duyğuları” şeirinin təhlili 2. Ə.Cavad-Cümhuriyyət şairi kimi “Azərbaycan bayrağına”	www.resulzade.org–M.Ə.Rəsulzadənin həyatı və fəaliyyəti haqqında sayt. Türk dünyasının böyük ideoloqu (metodiki vəsait) Bakı,2014 1. Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı. XIX və XX yüzillər. B., Elm, 2002.s. 415-443,s. 462-483, s. 483-498 2. Çırpınırdın,Qara dəniz http://anl.az/el/Kitab/2013/258746.pdf
10		Azərbaycan ədəbiyyatında sovet dövrü 1. M.Müşfiqin poeziyası. “Yenə o bağ olaydı” şeirinin təhlili 2. S.Vurğunun poeziyası. “Mən tələsmirəm”, “Azərbaycan” şeirlərinin təhlili	1. Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı. XIX və XX yüzillər. B., Elm, 2002.s. 415-443,s. 462-483, s. 483-498 2. www.samedvurqun.com. S.Vurğuna həsr olunmuş sayt
11		Azərbaycan ədəbiyyatında yeni mərhələ - 60-cı illər. 1. B.Vahabzadənin yaradıcılığı. “Dağda şalalə kimi” şeirinin təhlili M.Araz. “Məndən ötdü” şeirinin təhlili 2. İ.Muğannanın nəsr. “Zəhər” hekayəsinin təhlili	1.Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər. B. Elm. 2002. S.415-443, s. 462-483, s.483-498 2.Salamoğlu T. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı s.171-218 3. www.vahabzade.net B.Vahabzadə haqqında sayt 4. İ.Şıxlı Seçilmiş əsərləri Məmməd Araz,iki cildə,II cild. Lider nəşriyyat,Bakı, 2004. İsa Muğanna. https://az.wikipedia.org/wiki/%C4%B0sa_Mu%C4%9Fanna

12		1. İ.Şıxlının nəsrı “Namus qaçağı” hekayəsinin təhlili 2. Anarın nəsrı. “Mən, sən, o və telefon” hekayəsinin təhlili	1. Qarayev Y. Azərbaycan ədəbiyyatı: XIX və XX yüzillər. B. Elm. 2002. S. 663-674 2. www.anar.az Anarın personal saytı
13		1. Elçinin “Qatar.Pikasso.Latur.1968” hekayəsi Çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatı 2. V.Səmədoğlu “Uzaq yaşıl ada” şeirinin təhlili R.Rövşən “Ayrılıq”, “Sevgi məktubu kimi” şeirlərinin təhlili	1. Yusifli V. Poeziyanın yolları və illəri. (1960-2000-ci illər) B. 2009 s.133-137, s. 288-293 Ramiz Rövşən. Şeirlər.Bakı nəşriyyatı, Səh. 20 https://achiqkitab.aztc.gov.az/Books/Read/1076/Ramiz-Rovshen-Sheirler Vaqif Səmədoğlu,Uzaq yaşıl ada. Bakı, Şərq-Qərb,2004
14		1.E.Hüseynbəyli. “Gözünə gün düşür” hekayəsi. 2. H.İsaxanlı “Yaşamağa nə var ki” İ.Fəhmi “Yeni əruz gəzişmələri” “Bağışla”	Elçin Hüseynbəyli. https://az.wikipedia.org/wiki/El%C3%A7in_H%C3%BCseynb%C9%99yli İlqar Fəhmi. https://az.wikipedia.org/wiki/%C4%B0lqar_F%C9%99hmi https://drive.google.com/file/d/0B1n5hFtn tvnCbjVTSXBSZzczbWc/view?resourcekey=0-H0_tSMJRgUReW3VZtQGADQ Hamlet İsaxanlı, Təzadlar, Bakı,2012
15		Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatı. M.H.Şəhriyar “Heydərbabaya salam” poeması.	Şəhriyar. Heydərbabaya salam. https://urmu.eu/Heyderbabaya_salam.pdf
		Final imtahanı	